

آبونه شرايطى

داخلى ، خارجى هرير ايجون
سنه لىكى (۲۰۰) ، آلتى آيلنى
(۱۳۰) غروشدر .

[نسخه سى ۵ غروش ،
سنه لىكى ۵۲ نسخه در .]

اداره خانه

باب عالی جاده سنده دائره مخصوصه

اخطارات

آبونه بدلى پشيدندر

مسلكه موافق آثار مع المنونيه
قبول اولنور ، درج ايدله ين
يازيلر اعاده اولونماز .

تذکره اشرف ادیب

دینی ، فلسفی ، علمی ، ادبی هفته لىق مجموعه اسلاميه در

والله يهدى من يشاء الى صراط مستقيم

باش محرر
محمد طاكف

صاحب و مدير مسئول
اشرف ادیب

آبونون اهد كم سبيل الرشاد

عدد : ۳۷۰

۱۲ ذى الحجه ۱۳۳۶

پنجشنبه

۱۹ ايلول ۱۳۳۴

جلد ۱۵

اقوام اسلامیه نك اسباب انحطاطی

— ۲ —

(مؤلفی: برنس محمد-عبید ملیم یاشا)

ویقظاء، بزره پیشوالق ایتمک وظیفه سنی در عهده ایدنلر او وظیفه بی اسلافندن دها ای ایفا ایده میه جک قدر یا کاش تفسیر وتلق ایتمکده درلر .

بزه دها زیاده سعادت و عدایدوب طور بیورلر . فقط بوسعادتک نه دن عبارت اولدینی وهله نه یولده استحصال ایدیه جکئی لایق بیله میورلر . بزم ایچون سعادتک الک زیاده حیرت و تقدیر منری جلب ایدن و ملنه بکزه مه مزیدن عبارت اولدینی ویالکیز علی الاطلاق هر شیده اولملتی تقلید ایده ایده اونک کی مسعود اوله بیله جکیزی ظن ایدیورلر . حال بوکه سعادت دنیلن شینک هر کس طرفندن هیئی صورتله تالیق ایدلدیکنه ذاهب اولق بک فاحش بر خطادر .

سعادت تصویری عینی سوویه فکریه و اخلاقیه ده بولنان انسانلر آرسنده بیله تخلف ایدر . بر آلمان ، سعادتق البته بر فرانسزدن باشقه . درلو تخیل ایلر . هر ایکیسنجه ده بو کله نك مدلولی منسوب اولدقلمی ماتلرک فکراً و عرفاناً مظهرتی واقوام سائریه تفوقی در . شو قدر وارکه آلمان روحی و ذهنیتی فرانسز روحی و ذهنیتی اولدینی کی آلمانیا فرانسه دکدر . بناءً علیه ظاهراً عینی کورینن بو ایکی سعادت تلقیسی ، حقیقت حالده یکدیگرینه او درجه لرده مابین درکه برینک حصولی دیگرینک عدم حصوله منوطدر .

سعادت حقنده اولدینی کی اوغایه منتهی اسباب و وسائط حقنده ده اتوام مختلفه نك تلقیلری باشقه باشقه در .

هر ملت آنحق کندی اساسات ملیه سی سایه سنده سعادت رسیده اوله جغه قانعدر . کندی دساتیر و نظریاتی بر طرف ایده رک قومشولرینک اساسات و عنعناتی قبول ایتمک هیچ برینک خیالندن کچمز . زیرا او اساساتک هیچ بر زمان شخصیتله قابل تألیف اولدینی بیلر . اوروپا لیلرک کندی اساسات و دساتیرینه فارشی بک بیوک حرمت و محبت کوسترملری ده بوندن نشأت ایدر . بز ایسه جهلمزدن انلرک بو حسلرینی اساسات و تشکیلات اجتماعیه لرنده کی مکملته عطف ایدوب طوریرز . اونلر کندی اساسات و تشکیلاتلرینی احتیاجلرینه غیر کافی بولدقلمی زمان احتیاجات جدیدلرینی تطمین ایده جک بر حاله کتیرنجه به قدر تعدیل و اصلاحه چالیشیرلر و بو صورتله تکامللری ، اساسات ملیه لرینک تکاملله حصول پذیر اولور .

لاینقطع انکشاف و ترقیسنی تأمین ایدن جمیات منظمه طرفندن تعقیب ایدیلن خط حرکت بوندن عبارتدر . بوجمیتلری تشکیل ایدن فرده کلنجه اوده بتون حیاتیجه بر هدف تعقیب ایله مشغولدر . مثلاً بر فرانسز و یا بر آلمان هانکی شرائطده یشارسه یاشاسون بالجه

انحطاط اسلامک ایکنجی بر سببیه ده عالم اسلام ایله اقوام غریبه عیسویه آراسنده تحدت ایتمش اولان شدید وانطمانا پذیر عداوت دینه درکه « تمصب » عنوانی رساله مزده بوندن بحث ایدلشدی . ایشته او عداوتدن تولد ایدن بی نهایه محاربات اقوام مسلمه نك ترقی وانکشافه بک محسوس بر درجه ده حائل اولمشدر . بوندن ماعدا بو منافرت متقابله ملل مسلمه نك غریبه سرعته انکشاف پذیر اولان مدنیق طانیوب مستفید فیوضات اولسنده امکان بر اقیوردی .

ایشته ملل مسلمه بو وجهله عینی علت کرفقار اولدیلر . او یله بر علت که عمومیتندن ناشی دینلرینه اسناد ایدلدی .

عالم اسلام ، شرقده بیتمز توکنمز انواع مناظرات حکمییه ایله زمانکذار اولمقده و ، تافیزیک و ادیسنده بی نهایه منازعات واهی و عقیمه ایله قوتدن دوشمکده ایکن بری طرفده یعنی غریبه کنج وزنده ملتلر اصول تجربیه مستند یکی بر مدنیت قوریورلردی . بو اصول جدیده سایه سنده او ملتلر خفایای طبیعت نفوذ ایده رک قوای بی نهایه سندن تأمین استفاده به موفق او ایورلردی . علوم حکمییه و کیمیویه ده کی کشفیات و اختراعات سایه سنده بو مدنیتدن طوغان او صنعت بی همال دائماً اقل کلفته اعظم منافع تأمیننه خادم وسائط امینه و مکمله تهیه ایده رک اقوام غریبه ده کی انتفاع ، اغتنام و تحکم حسلرینی نامتناهی تیره ایدلی . خزان شرقیه به منجذب اولان بولملر جهنمی آلات و اجهزه تخربیه به مالک حریم دشمنلرینه فارشی مدافعه به قدر تیاب اوله میان مالک اسلامیه بی استیلا ایدیلر .

مع مافیه نصفت و بصیرتدن خیل دور اولدقلمی اثبات ایدن بو مسئولیلر طرفندن مسلمانلره روا کوریلن معاملات ظالمانه و غدارانه کونک برنده رونما اوله جو عکسی تأثیریه ده تسریعدن خالی قالموردی . او عکس العمل طبیعتله وقوع بوله جو ایدی . چونکه انسانلر هم نوعنک تحکم و استبدادینه الی نهایه اقیاد ایده منزلر .

الحاله هذه هر شی اثبات ایدیورکه عالم اسلام ، تاریخنده یکی بر صحیفه انقلاب چوریمک اوزره در . هر گوشه سنده آتشین برامل ارتقا و استقلال طوبولمقده ، عصرلردن بری دوش تحملنی آزن او تحکم اجاب هر طرفده طاقت فروز بر ماهیت اکتساب ایلکده در .

مع هذا بوجریانی دها یقیندن تدقیق ایده جک اولورسه ق کورورزکه دون اولدینی کی بو کونده جالا وادی ترقی و تکملده بزرلی تنویر

منوره نك تضيق انضمام ايدرك اقوام اسلاميه نك شرائط حياتيه سنی تحمل شككن بر راده به كتيه رك سقوط و تدنيليرنی قات قات وخيملشدرييور .

صوك درجه غير طبيعى و غير منطقي اولان شو اختلاف عميق اقوام اسلاميه نك وجودى ايله دماغى آراسنده حكمنفرما اولدجه متفكرينك اولانجه معرفتلى منطقلرى ومحاكمه لرى شايد اهميت هيچ بر تجدد احداثه موفق اوله ميه برق انجق موجودى هدم و تخريبه منتهى اوله جق وشه راه ترقيده ملل مسلمه طرفندن صرف ايديله جك بالجه امكرك دائمى بر عقامتة محكوم قاله جقدر .

ايشته عالم اسلامك انحطاط حاضرى تماميله بوشكده در .

متفكرين اسلام حيات مستقبليه ايچون قبل الاسلام حياتلرندن نه كې شيلرك اونوديلوب فدا ايدلسو، ايچاب ايتديكى اقوام مسلمه به ناصل تعليم ايدمه مديلر سه بو كونكى مرشدن ده يشادقلرى ادواردن نه كې شيلرك ابقا ومحافظه سى لازم كلديكى انسال جديده به اوكرتمكده ساغلرندن زياده هنر ولياقت كوستره مديلر .

بونندن طولايى مدنيت غريبه نك تاثيرى ايله عالم اسلامك هر طرفنده كوريلان بو حلات غير طبيعى به بر نهايت ويزلمسى مقتضيات عاجله دندر . هرشيدن اول خلق ايله طبقه منوره سى بيننده وجودى ضرورى بولنان او وحدت غايه تأسس ايتلير . والا مدنيت غريبه نك تاثيرى ازمنه قبل الاسلامك تاثيراتندن ده مشوم اوله جقدر .

مسرودات سالفه دن مستبان اولدينى اوزره عالم اسلامك انحطاط حاضرنده كوريلان شوو خامت اليه طبقات متفكره نك ملتيرنه قارشو اولان وظيفه لرنده بك فاحش قناعتلر بسامه لرندن تولد ايلكده در .

ممالك سائرده صنوف متفكره ومنوره نك وظيفه سى غايه مليه به خدمت ايدرك آنى برقات ده اتقويه واعلا ايلك وعلى قدر الامكان تطبيق واجراسته چالشمقدن عبارت وملتلرينك نائل حرمت واطاعتلرى اوله بيلمه لرى انجق بو سايه ده بكن ايكن متفكرين اسلاميه غايه مليلرندن باشقه و اوكا تماميله منافی بر غايه يسلمك حقى كنديلرنده كوريبور و اك اساسلى واكه قدس بر وظيفه لرينه قارشى عدم مبالات كوسترييورلر . ثابت وپايدار بر حس مشتركه استناد ايتيه رك هيچ بر ماضى ويا عنعنه دن دوغمايان ويا لكز عقل ومحاكمه بشريه كې ضعيف و رقيق بر مسند اوزرنده درجه نبوتى مشكوك ومتخالف بر طاقم اساسات علميه به اتكا ايدن آمال رغاياتك بوتون معناسيله بر غايه حقيقه توليد ايدوب ايدمه به جكنى وقيمت و مساعيت اخلاقيه سى اولمايان اوله غايه لرك افراده درين ، صميمى ، جدى و حقيقى اعتقاد وقناعتلرمى ، يوقسه سبب ضلالت ونكبتلرى اوله جق خودكامانه بر (اوپورتونيزم) مى بخش والهام ايليه جكنى ايضاحه لزوم كورميبورز .

زيرا منسوب اولدينى مملكته نخبه آمالندن باشقه امل ونخبه لر

بسلك حقى هيچ كيمسه ده كورميبورز .

غايه لر ايچنده اك حقيقيسى دين اسلامه مؤسس و اقوام مسلمه

مساعيسى بر نقطه ده توحيد ايدن غايه ابي بر فرانسز ويا ابي بر آلمان و نمكسه فرانسزك ، آلمانك اك اوسى ، اك خيرليسى ، اك بيوك اولقدر .

تفوق و تعالى ميسنك استحصالنده او ايستركه بر حصه سى وغيرتى بولسون وبوحصه نمكن اولدينى قدر بيوك اولسون . بوامله وصول ايچون صرف ايلديكى غيرت ، مشترك بر احتياج معنوي به خادم وقوى ، صميمى بر قناعتدن ملهم اولدينى جهتنه متمادي رفتور نا پذيردر . طالى بر سعيه به مالك اولان احتياج معنوى عادنا افراده كى فكر تعقيب ايله فداكارلق واستحقاق حيات حسلىرى تيمه صورتيله خصائل معنويه وفكريليرنى اهلا ايدر بردين حالى آيور . اوله بر ايمان قوى كه ماحصلى اولان زور آهنين ايله رهگذارنده كى موامى ده ويوروب اقوامك تايمين ترقى و ترقيته موفق اولور .

اشبو ملاحظاتندن صكره برده عالم اسلامك بو كونكى حالته نظر ايدرسه ك عيني بر جمعيت ، عيني بر قومده بر برندن فرقى ، بلكه يكديكرينه تماميله منافی ايكي نوع غايه بولنديغى كوريبور كه بونلر خلقك كتله عظيمه سى ايله بك ناچيز بر اقليتده قالان صنف منورى طرفندن تعقيب اولنان غايه لر در .

بونلرك برنجيسى اسلاميت اساسنه مستند موضى بر غايه در . مثلا ايران ، هندستان ، تركيه ويا مصرده كى عجم ، هندلى ، ترك ، ويا عرب غايه مليلرى كه بونلره كوره سعادت هر برينك بر تلقى مخصوص ايله تبعيت ايلديكى دينده واو ديندن ملهم اساسات وعنعناته ارتباط ومحبته مندر جدر .

ايكجه چيسنه كلنجه اوده موضى وانجق غربلى بر اساسه مستند بر غايه در . سعادتى هندلى ، ترك ، عجم ويا عرب مفكوره لريله مدرك ومفسر بر مدنيت غريبه ده آراز و برنجى غايه معقبرينك تمايلات واستعدادات مخصوصه لريله قابل تاليف بر جريان تجدد ايتچنده محافظه سنه چالشدقلرى هر شيشى هدم وتخريبه ودائمانظريات واعتقادات غريبه به مؤسس بر طاقم اساسات جديده وضعه خدمت ايدر .

كورلييور كه عالم اسلامك هر طرفنده عوام ايله طبقه منوره سى آره سنده ناقابل املا بيوك براوچوروم وارددر . خلق هر برده اكابر ومتفكرينى ايله قطعى بر حال تضاده بوليبور وموجوديت مليه نك غير متمم و فقط بك تهلكلى بر عنصر تخريبكارى كې تلقى ايلديكى او صنفه نظر اعتماد ايله باقميبور .

خلقدن بلكه ديكي تقدير و اطاعتى كوره مين طبقه متفكرين ايسه وطنداش لرينه قارشى اخفاسندن چك نمديكى بر چهره استحقاق ايله متسلى اولمايه چاليشيور ومملكته قايلايان جهالتدن خلاص ايلكده كى عجزندن اوتامسى لزن كاير ايكن اثرينى تعقيبدين استنكاف ايله ين محيطنده كى خشونت وتعمدندن شكيات ايدوب طوريبور .

خلق كال هنر ومعرفته ايناندير امانجه كونا كونا وسائط ساثره ايله تأسيس نفوزه چاليشيور وبو صورتله تضيق اجانبه برده صنوف

طرفین متخذ اولان غایه عالیہ درکہ بورادہ اولانجہ وقت وعلاقہ مزله
 یالکیز اوندن یجٹ ایدہ جکیز . زیرا یکانه باعث نجائز اودر .
 اقوام مسلمہ بی سعادتترینی آنجق دینلرندن بکلیه جک درجہ دم
 شریعتلرینہ ربطایدن ذہنیت مخصوصہ نہ ہموماً تخیل ابدلیکی کی بر
 اثر تعصب و نودہ بر ضلالت فکریہ در . بلکہ سچیہ اسلامک پک
 طبعی ، معقول ، منطقی بر نتیجہ سی در .
 فی الحقیقہ دین اسلام کندینہ مخصوص اعتقاداتی ، اخلاقیاتی ، کندینہ
 مخصوص اساسات اجتماعیہ و سیاسیہ سی ایلہ اک طوغری ، اک واسع
 والکشمولی معناسیلہ بر شریعت انسانیدر .

انسانلرک تمایلات جمعیت پرورانه و آمال ترقی جویانہ سنی تطمین
 ایدہ رک دائرہ وجدان ایچندہ مسعود اولملرینی کافل ہر نہ لازمہ
 جملہ سنی احتوا ایدر بر دین اکملدر . بودین فوز ونجات اخلاقیاتی
 اعتقاداتندن ، اجتماعاتی اخلاقیاتندن ، سیاستنی ایسہ اجتماعیاتندن
 اقتباس ایلر . او اولہ حق ، اولہ حکیم و عادل و بو اوصافندن
 طولانی اولہ انقسام ناپذیر برکل تام درکہ انسان تأمین سعادتنی ایچون
 او کلک ہیئت مجموعہ سنہ رعایت مجبوریتندہ در .

بر مسلمانک دینہ قارشی اولان ارتباطی لازم الادا بروظیفہ
 وجدانیہ سی اولدینی کی عین زماندہ او قوت و اہمیتدہ بر وظیفہ
 اجتماعیہ و سیاسیہ سی در .
 بر مسلمان دساتیر اخلاقیہ ، اجتماعیہ و سیاسیہ سی ایلہ عنعنات
 اسلامیہ موجودیت معنویہ سنک خاکی و تشکلات اجتماعیہ سنک ناظمی
 اولان اساسات حیاتیہ نظریہ باقہ رقی حرمت و ارتباط کوستر مکملہ
 تأمین حال و استقبالی ایچون اہالی مہلک بروظیفہ عالیہ مواظبت
 و تاریخلہ مؤید بردستور زمانہ اطاعت ایتمش اولور .

کندیسی غریبلیشدیرمایہ چالیشان متفکرینک افکار و نظریاتہ
 قارشی بسلاہکی حس نفرت پک طبعیدر . زیرا او افکار و نظریاتی
 قبول و کندینکلیری فدا ایتدیکی تقدیردہ ہم حیات معنویہ سنہ ،
 ہمدہ موجودیت ملیہ و اجتماعیہ سنہ قصد ایلمش اولور .
 اخلاق اسلامک سبجایای فارقیہ سی حریت ، مساوات و تسانید
 فکریلریدر .

او بالخاصہ بشریتہ تلقین و تدوین ایلدیکی تسانید ایلہ خیر و شرہ
 و خصائل انسانییہ متعلق طرز تلقیردہ کی وضوح و کمال ایلہ تمیزایدر .
 صوک درجہ دم عدالت پرورانه اولان صمیمیت بی طرفانہ سبیلہ حقائق
 مثبتہ و ہادیہ سی کندیسنہ برلیاقت جہانگیرانہ بخش ایلکدہ در .
 اسلامک دستور اجتماعیسنہ کلنجہ اخلاقیاتندن مستخرج اولوق
 اعتباریلہ اودہ بر خصوصیت تامہ مالکدر . جمعیت بشریہ بی آریستو-
 قراسی و دہ موقراسی ناملریلہ ، تمیزدیگرکہ بری برطاقم حقوق مخصوصہ
 و استثنائیہ مالک ممتاز و دیگری حقوق طبیعیہ سندن بیلہ محروم منکوب
 و مغضوب اولوق اوزرہ ایکی صنف مخصوصہ تفریق ایلہ من .
 جمعیت اسلامیہ ، عالی ، متوسط و دون درجہ لرینہ آیریلان افرادی

کی طبقات عالیہ ، متوسطہ و عادیہ دن مرکب و آنجق فطری عدم
 مساواتلرہ قرارکام اولان بر جمعیت ، دہا طوغریسی حال طبیعیہ
 نمایان بر جمعیت بشریہ در . فکرمزی تمامیلہ ایضاح ایچون تعبیرات
 غریبیہ مراجعت ایدرک دیہ بیلیرز کہ جمعیت اسلامیہ عینی زماندہ ہم
 دہ موقراتیک ، ہمدہ آریستوقراتیکدر . بونلر دہ حکمران اولان
 تسانید ، عدالت و انسانییت فکر و حسلرندن طولانی دہ موقراتیک
 اولدقلمی کی ؛ قانون عنعنہیہ ، اولی الامرہ رعایت ، تفوق فردی بہ ،
 فضیلت و عرفانہ حرمت سایہ سندن آریستوقراتیکدر .

فقہ :

— ۴ —

تقلید قضا

شریعت جلیلہ منک امر ایلدیکی قضاء بالحق ، ایمان باللہدن
 صوکرہ ، اقوای فرائضدن بریدر . جناب احکم الحاکمین قضاسبیلہ
 حضرت آدم علیہ السلامہ « خلافت » اسمنی ویرہ رک حقندہ « ان
 جاعل فی الارض خلیفہ » بو بودینی کی ، حضرت داود علیہ السلامہ
 قضا اثبات ایلمش و بو بابدہ « یاداود انا جعلناک خلیفہ فی الارض فاحکم
 بین الناس بالحق ولا تتبع الہوی فیضلک عن سبیل اللہ » نظم جلیلمی
 انزال بو یورمشدر .

انبیای ذیشان ، خصوصاً نبی آخر الزمان علیہم الصلوٰۃ والسلام
 حضرتانی قضا ایلہ امر اولونمشلردر . نتہ کم « انا انزلنا التوراة فیہا
 ہدی ونور یحکم بہالنبیون » ، « وان احکم بینہم بما انزل اللہ ولا
 تتبع اہوائہم » نظم جلیلمی انبیای ذیشانک منصب قضا ایلہ منصوب
 اولدقلمی صراحتہ بیان ایدیور .

قضاء بالحق عدلی اظہار ایلر . عدل ایلہ انتظام عالم قائم اولور ،
 ظلم مرتفع اولور ، حق مستحقنہ ایصال اولنور ، معروف امر اولونور ،
 منکر نہی اولونور کہ انبیای ذیشانک منصب قضا ایلہ منصوب
 حضرت عمر الفاروق رضی اللہ عنہ ابو موسی الاشعری رضی اللہ
 عنہ یازمش اولدینی بر مکتوبدہ « قضا فریضہ حکمہ در . سنت
 متبہ در . » دیور .

حضرت عمرک بو مکتوبنہ فقہای عظام « سیاست القضا ، تدبیر
 الحکم ، نامنی ویریورلر .
 بو مکتوب موجبہ قضا فرضدر . ہم اولہ بر فرضدر کہ آرتیق
 آندہ منسوخ اولوق ، مؤول اولوق ، مخصص اولوق کی احتماللرک هیچ
 بری قالماشدر . الی یوم القیام قضا فرض اولہرق باقیدر .
 قضا دیندہ سلوک اولونہ حق بر طریقتدر کہ ہر حالہ اوکا اتباع
 ایتک واجیدر .
 قضا رسول اکرم صلی اللہ علیہ وسلم اقدمنہ حضرتلرینک